

İsviçre "Müze Turisti"nin profilini çıkardı.

İsviçre'nin Bern Üniversitesi'nde gerçekleştirilen geniş çaplı akademik bir araştırmayla Avrupa'da sayıları hızla artan "Müze Turisti"nin profili çıkarıldı.

Bugün her 10 Avrupalı turistin ortalama 1,2'si "Müze Turisti" olarak adlandırılıyor ve bu oran hızla artıyor.

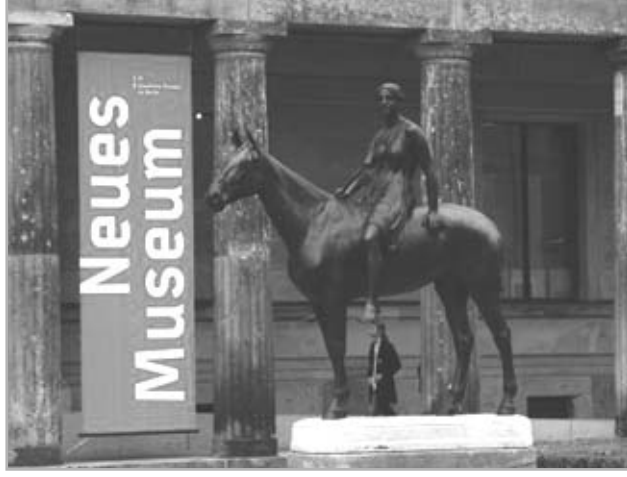
Araştırmaya göre 2000 yılında 0,8 olan bu rakamın 2015 yılında 1,8 2,2 arasında olması bekleniyor; yani neredeyse Avrupalı turistlerin yüzde 20'si bu tanıma girecek.

Bu tür müze turistlerinin ayrıntılı profilini sergileyen araştırma ortaya ilginç sonuçlar çıkardı:

Müze turisti tatilini planlarken gezecekleri müzelerin ayrıntılı bir planını önceden ortaya çıkarıyor, zamanlamasını önceden yapıyor ve bu kararından kolayca vazgeçmiyor. Yani bu grup turistin hareket planı çok önceden belirgin oluyor.

Müze turistlerinin %55'i bayanlardan oluşuyor ve yine %41'i tek kişi olarak seyahat ediyor.

Müze turistlerinin entelektüel düzeyi "Normal" ortalama turistin-

kinden daha yüksek olmakla beraber, daha varlıklı olduğu da ortaya çıktı.

Başka ilginç bir istatistik ise otelinden en az şikâyet eden grup, yine müze turistleri; üstelik aynı grup, gündüzleri otelinde en az ve geceleri en çok vakit geçiren turist grubu.

Müze içeriğine ve hizmetine göre tatil yöresini seçen bu grup, tatil yöresinin sunduğu diğer imkânlarla en az ilgilenen grup olarak belirlendi.

Müze turistlerinin %54'ü üniversite ve %24'ü yüksek lisans eğitimi almış kişiler. araştırmanın belki de en ilginç sonucu, bu grubun müze gezmesinin dışında nelerle ilgilendiği araştırması ortaya koydu:

İlk sırada alışveriş, daha sonra sırasıyla yürüyüş, dinlenme ve genel olarak diğer kültürel varlıklar.

Gittikleri destinasyondaki diğer kültürel varlıkların son sırada gelmesi şaşırtıcı olabilir, ama belki de daha şaşırtıcı olan, gittikleri yerdeki alışveriş merakları.

Bern Üniversitesi'ne bağlı (*Forschungsinstitut für Freizeit und Tourismus FIF*) araştırma enstitüsünün çalışmasını yayınlayan

an Monika Bandi'ye göre büyüyen bu kesitten yararlanmak isteyen şehirlerin kendi kültür ve sanat müzelerinin tanıtımına önem vermeleri gerekiyor. Özellikle sanat müzelerinin önemini ortaya koyan çalışma, müze turistlerin çoğunluğunun 52 ile 63 yaş arasında olduğunu gösteriyor

Meine ersten Fingerspiele

Himpelchen und Pimpelchen
Hier laden viele altbekannte und neue Fingerspiele zum Spielen und Mitmachen ein. Kurze Anleitungen und farbenfrohe Bilder machen das Spiel zwischen Eltern und Kindern noch einfacher und zu einem grossen Vergnügen.

Öykü

Tahmis'in Kahvesi ve Dolap macerası / sadık Aytekin

Ağızlarını ve burun deliklerini avuçlarıyla kapatmışlar, Alaben Deresi üzerindeki geçitlerden birinden karşıya geçiyorlardı. Alaben, sudan çok pislik akan bir dere idi. Dere demeye dahi tanık isterdi. Bir an önce geçmek için hızlı adımlarla yürüyorlardı. Karşıya varmışlardı ki, Nesimi usta ile karşılaştılar. Nesimi ile Hasan hoca önceden tanışıyorlardı. Ayaküstü hal-hatır sordular. Ayrılacaklarken, Nesimi, "nereye gidin ağam, az bekle yin, aham şurda bir arkadaşına iki laf edip gelem, birlikte oturup iki kelim edek, size Mirra ikram edem" dedi. Nesimi'ni ilk kez görüyordu. Davranışları içten, güven verici ve dostçaydı. Hasan hoca, kenti tanıyacak kadar kıdemli sayılırdı. Nesimi ile tanışıklığı da hayli zaman olmuştu. Muzipliği üzerindeydi. "Tamam ağam bekleyek" diye yanıtladı.

Nesimi beş-yedi dakika kadar bir süre içinde geri geldi. Kale dibinden dolanan bir yolda ilerlediler. Pazar yerini andırıyordu. Ne arasan bulursun sözünü doğrulayacak çeşitlilikte mal satan pazarcılarla yolun sağ tarafını boydan boya kaplayan dükkan sahiplerinin bağırtı-çağırtılarına, bu kente özgü görülebilecek kadar dikkat çekici olan üç tekerlekli motorlu bisikletlerin çıkardıkları gürültü karşıyordu. Bu gürültülü ortamda, yan yana yürüyen iki kişinin birbirlerini duyması bile neredeyse olanaksızdı. Hızlı adımlarla yürüyüp Buğday Meydanı'na vardılar. Nesimi, "tam da buradan geçiyorken, söylemiş olayım. Güllüoğlu baklavalarının merkez imalathanesi, aham şu ara sokakta. Öğlen yemeğinden sonra, size baklava ikram edem. Tad farkını yediğinizde göreceksiniz" dedi. Sağol diyerek oldu. Fırsat bulamadı. Araya giren Hasan hoca, "Nesimi'nin teklifi reddedilemez, onu bilesin" diye, yerleşik kurallara göndermede bulundu. Karşılıklı olurladılar. Girdikleri sokak ana caddeye çıkıyordu. Caddede geçtiler. Sözü edilen "kırathane" hemen karşıdaydı. İki katlı, ahşap bir yapıydı. Dış görünümü gibi içerisi de doğunun mistik havasını hissettiriyordu. Masalar, sandalyeler, duvardaki resim ve küçük kilim parçaları, bir köşede özenle oluşturulduğu hemen dikkat çeken kütüphane, kokusu kapıdan dışarıya akan özel yapım "Mirra", Ocak'ta yanyana buharı üfleyen Semaverler, cezveler, vs. İki katlı, genişçe, eski ama özel bir yapıydı. 'Tahmis'in Kahvesi' diyorlardı. Adı ile özel yapım tarzı, Ermeni ustaları tarafından inşa edilmiş izlenimi veriyordu.

Nesimi, yerel siveyle; sözcükleri yumuşatarak ve yayarak konuyordu. Kahveleri, kapıdan girerken söylemişti. İtibarı, tanınan biriydi. Tahminen 15 dakika sonra "Mirra" geldi: küçük kahve fincanlarında, bir yudumda içilecek miktarda, normal kahveye göre rengi daha koyu idi. Özel bir kokusu vardı. Kahvelerin yanında birer bardak su da getirilmişti.

Mirra'yı ilk kez içecekti. Nesimi ve Hasan hoca'yı gözaltından izledi, onlar nasıl içti iseler, o da öylece içti. Keskin acı tadı vardı.

Nesimi, hoşsohbet biriydi. Bir saate yakın oturdu. Memleket işleri üzerine konuştular. Hasan hoca ile Nesimi, 'Yeşil Lokanta'ya mı, 'Köşebaşı'na mı gidelim tartışması yaptılar. Derken, 'Yeşil Lokanta'da karar kılındı. Orası daha temizdi. Önce yemek yemeye; ardından Nesimi'nin övgüyle sözünü ettiği yerde baklava yemeye gittiler. Arka tarafı imalathane, ön tarafı oturmaya uygun hale getirilmiş, küçük mermer masalar ve kürsüler bulunan bu işletme, kentin genel yapısı ve terkedilmemesi

eski alışkanlıkların getirdiği önemsememezliliklerle kıy aslandığında, oldukça özenli, temiz ve 'alıcı' idi. Baklava gerçekten güzel ve 'özel'di.

Hesap ödendikten sonra Öğretmenler Lokali'ne doğru yollandılar. Ariflere malum olduğu üzere, Hasan hoca öğretmendi. Meslektaşlarının yoğun olarak gittikleri lokalin bir de bahçesi vardı. Neredeyse park deneyecek kadar genişti ve çok sayıda selvi ağaçlarıyla dikkat çekiyordu. Hava üşütmeyecek derecede, ortalama sıcaklıktaydı. Bahçede, rahatça sohbet edecekleri bir masaya oturduklar. Çaylar söylendi.

Sohbetleri giderek koyulaşmıştı. Kentin sosyal dokusunu, ekonomik ilişkileri etraflıca konuştular. Kent, dışarıdan gelen birinin ilk izlenimi olarak ve kabaca da olsa, çıkaracağı sonucu doğrulayacak bir "fiziki görüntü" veriyordu. Zengin ve yoksul bölgeler arasında çok belirgin bir görüntü farklılığı vardı. Resmi kurumların olduğu bölge, özellikle Vilayet idaresi çevresi ve o dönem henüz inşa edilmeye devam edilen Karşıyaka bölgesinin batı bölümü, daha lüks, özenle bakılan kesimleri oluşturuyordu. Düztepe başta olmak üzere, diğer bölgeler ise, insanların arılar gibi işlediği, kalabalık, üretken ve yoksul kesimleri.

Bölgenin en önemli sanayi-işçi kentlerinden biriydi. Başlıca, tekstil, metal, halı örme işletmeleri, makarna ve bulgur işleme tesisleri olmak üzere, çok sayıda irili-ufaklı fabrikası bulunan kentte, işçilik oldukça ucuz, sosyal haklar 'hak getire' cinsindedi. İşçiler, en büyük işletme olan Sanko'da nispeten daha iyi koşullarda çalışıyorlardı. Ancak bu işletmenin patronu oldukça uyanıktı. İşçilerin sosyal kazanımlarını silmek için, sık sık işçilere çıkış veriyor, ardından yeniden işe alınmış gibi gösteriyordu. İşçiler arasında bu uygulamaya tepki olmakla birlikte, işini kaybetme endişesi baskın çıkıyordu.

Çoğunluğunu genç kız ve kadınların oluşturduğu, yüz-yüzelli işçinin çalıştığı çok sayıda küçük işletmede ise cennem azabı yaşanıyor. 12-14 saat çalışıyorlar, asgari ücretin neredeyse yarısı kadar ücret alıyorlardı. Çalışma süresi içinde tuvalete gitmek dahi izne tabi idi ve gün boyu en fazla üç kez mümkün idi. Fazlası, işten kaytarmak sayılıyor ve cezalandırılıyordu. Tekstil ve halı örme atölyelerinin bir araya geldiği Ünal bölgesinde de onbinlerce genç işçi, çok düşük ücretler karşılığında, 12 saati bulacak uzunlukta çalışıyorlardı. Oysa işgünü, resmi olarak 8 saattir. Ama ülkenin diğer bölgelerinde olduğu gibi burada da patronların kendi kuralları yürürlükteydi. Genç işçiler ise, "nohut parası" edinme çabasında, normal sürenin dışında bir de mesaiye kalıyorlardı.

Altıyüzbinlik nüfus içinde, insanların birbirleriyle kısa zamanda tanışıklık kurmaları elbette zordu. Ama insanlar konuşa konuşa dememişler miydi? İstendiğinde ve çaba gösterildiğinde, kişinin çok sayıda 'tanış' edinmesi her zaman mümkündü. Hasan hocanın çevresi vardı. Nesimi ise, yerli sayılırdı ve haliyle daha geniş ilişkilere sahipti. Mahalesinden, iş sahipleri arasında, işçiler içinde... Çeşitli meslek sahipleri arasındaki tanışıklıklarının da başka tanıdıkları vardı ve haliyle geniş bir çevresi söz konusuydu.

Üçü de bu "tanıma ve daha iyi tanıma" amaçlı sohbetin nedenini gayet iyi biliyorlardı. Yapılacak işleri planlamak için "bir genel durum değerlendirmesi"; nereden ve nasıl başlanacağına dair ortak bir fikre varılması

için bunları konuşmaya ihtiyaç vardı. Sorunları daha etraflıca ele almak üzere, birkaç başka arkadaşlarının da katılacakları toplantı yerini Kazım usta ayarlamıştı. Toplantı bir sonraki gün yapılacaktı. Şimdi kalkmaları gerekiyordu.

Hasan hoca sıkıntılıydı. Ama bir şey de söylemedi. Sıkıntısının nedeni sonradan ortaya çıktı. Daha önce kaldığı yerden ayrılmış, yeni bir ev tutmuştu. Ancak ev henüz kalınır gibi değildi. Nesimi'ye de gide-mezlerdi. Kalabalık bir ailesi vardı ve bu da yetmezmiş gibi, Urfadan tanıdıkları gelmişti. Nesimi'nin durumunu bilen Hasan hoca, ona da bir şey diyememişti. Sonraki günün akşam üzeri bir saatte görüşmek üzere ayrıldılar. Hasan hoca ile birlikte, kentte biraz daha dolaştılar. Sonra bir minübüse atlayarak bir başka semte gittiler. İndikleri duraktan gidecekleri eve kadar, birkaç sokaktan geçerek yürüdüler. Eve yaklaştıklarında, Hasan hoca, müziğe gülerek, şimdi dedi, "bizim lüks otele gelmiş olacağız! Zenginliğimi görüp, sakın şaşırmasın!" -Yok, kardeş, biz her tür insan hallerine alışkınız, ne ile karşılaşsaksak, kabulümüzdür!

Kapıyı açıp içeri girdiler. Ev tamtakır deneyecek türdendi. Ne yatak vardı, ne de başka bir şey. Pencere-lere perde takılmıştı o kadar. Dışarıdan bakıldığında, içinde oturan normal bir ev görüntüsü veriyordu. Hasan hoca bu evi birkaç gün önce tutmuştu. Ancak, eşya alacak parayı ayarlayamamıştı. Bir çaydanlık, birkaç bardak, küçük boy ipragaz tüpü, tabak-kaşık-çatal dışında bir şey yoktu. Kentte yaygınca görüldüğü üzere, evin bir odası, yorgan, yastık gibi eşyaların konulması için kalın tahtadan raflarla ayrılmıştı. Bu raflardan ikisine gazete serdiler, herbiri birine uzanarak uyumaya çalıştılar. Sabaha erkenden kalktılar. Sırt ağrıları dışında bir vukuat olmamıştı. Biraz 'spor' yapıp 'kendilerine geldiler.' Kahvaltı için erkenden çıktılar. Yürüye yürüye şehir merkezine gittiler. Çorbacı Bedri'nin dükkanı açıktı. Her gün erkenden açılmış, o gün de erkenciydi. Selam verip içeri girdiler. Çorbaların buharı taze taze kokuyordu. Birer çorba istediler. Bedri ustanın çorbaları gerçekten güzeldi. Antep işi taze ve küçük pideler de artısı idi. Hesabı kendisi ödedi, çıktılar.

Karşıyaka'ya, Nesimi'nin işyerine gideceklerdi. Kale'nin yanından dolanarak, aşağıya indiler. Eski Antep 'ten geçelim dedi Hasan hoca. Orijinal bir yapıyı var, görmelisin. Oraya yönelmiş. Taş yapı, çoğunlukla tek, kiminde iki katlı evler, çok dar, iki insanın yanyana ancak geçeceği labirent "sokaklar"dan geçtiler. Neredeyse bir ada oluşturan bu eski taş yapı evlerin bir kısmının kapı üstüne gelecek şekilde ve yeşil boya ile "Hoş Gel diniz" yazıyordu. Bazıları Arapça idi. Hoca, açıklama ihtiyacı duydular. -Yabancı zor anlar. Ama yerliler, bu tür yazıların olduğu ev sahiplerinin "Hacı" olduğunu bilirler. Hacı gidip gelenlerin çoğunluğu, bu ayrıcalıklarını böylece ilan etmiş oluyorlar.

Labirent sokakların isimleri de ilgi çekiciydi: Abdo Kepkep Sokağı, Sünnetçi Sadeullah Sokağı gibi. Abdo Kepkep sokağını geçerek, Ticaret Lisesi'ne doğru, yon yoldan ilerlediler. Karşıya geçip tren istasyonuna yöneldiler. İstasyonun alt tarafı genişçe boş alan. Gençler futbol maçı yapıyorlardı. Birkaç dakika baktılar. Taraflardan birinin attığı gol kavgaya yol açmıştı. Bağır-malar, küfürler, tekmeler arasında hakem düdüğü duyul-muyordu bile. İstasyonu, alt geçitten yürüyerek geçtiler. Saat on'a yaklaşmıştı. Nesimi onları bekliyordu.